

LEIDSE PIJPENMAKERS TEN VOETEN UIT (4)

LAZE, CHRISTOFFEL: geb. in Yorkshire (Engeland), tussen 1632 en 1635 getrouwd met Barbara Cornelisdr. van Eijck, wed. Gerrit Claesz. Sloos

In 1638 woont Christoffel in de Groenesteeg en ARIJEN GIJSBERTSZ. COORENVAERT was bij hem in dienst. Op pijpen komt het hielmerk **CL** vaak voor en is waarschijnlijk door Christoffel gebruikt (Lei 36). Tegen Wouter Tucker spant Christoffel een proces aan wegens het niet betalen van geleverde pijpen (RA 47X dd.8-6-1640). In 1640 treedt hij als stiefvader op in een erfenis kwestie voor Aechgen Gerritsdr. Sloos, de zuster van CLAES GERRITSZ. SLOOS (RA 551-83). Zowel in 1642 als in 1646 is hij, (stief)vader zijnde, getuige bij de beide huwelijken van CLAES GERRITSZ. SLOOS. De pottenbakker Andries Jansz. en Christoffel kunnen het niet eens worden over de betaling van 172 gulden voor de leverantie van pijpaaarde (RA 47Z dd.17-9-1646 RA 44A-88vs). Wegens diefstal wordt Christoffel in 1655 veroordeeld tot geseling en verbanning voor 2 jaar uit Leiden en Rijnland (RA 3 deel 15-187vs). Op 6 maart 1656 wordt een attestatie afgegeven, dat Christoffel en Barbara naar Utrecht zijn vertrokken.

LEUPE, JACOB:

In 1632 treedt hij samen met collega pijpenmaker JAN TRYOEN op als notariële getuigen (NA 366-58,59).

LINS, JAN: geb. ca 1582 te Heusden, o.tr. 16-1-1613 met Jannetgen Jacobsdr.

Ten tijde van zijn huwelijk is hij vachtenploter (wolplukker), maar in 1622 staat Jan, in het register voor het hoofdgeld, als pijpmaker vermeld (Oost Nieuwland-40vs). Tevens blijkt hij in tabak te handelen (NA 139-184 RA 43PP-311vs). In 1624 geeft hij zelfs twee beroepen op namelijk wolkammer en pijpenmaker (NA 144-58 V). In hetzelfde jaar wordt zijn zoon Jacob geboren en is JACOB DIRCKSZ. (van ESCH?) getuige.

LUWERING, WILLEM (Tam 173): geb. te Melton (Engeland), o.tr. 19-3-1641 met Janneke Jacobsdr. uit Londen

van MEIJE (MINE), DIRCK ANDRIESZ.: getrouwd met Maertgen Maertens, 2e o.tr. 9-1-1657 met Aryaentgen Francken (Adriaantje Fransdr. Tuytschuer), overl. voor 8-2-1672

Waarschijnlijk heeft hij de letters **DA** aan weerszijde van het Leidse wapen als merk gebruikt (Lei 36). HENDRICK HENDRICKSZ. BEYFORT koopt van Dirck voor 28 stuivers een schroef voor zijn bedrijf (RA 47C dd.17-1-1656). Over de betaling ontstaan problemen (RA 47D dd.6,9-4-1657). Zowel BEYFORT als Dirck worden veroordeeld tot een boete van respectievelijk 15 en 30 stuivers voor de armen (RA 47D dd.13-4-1657). Een zoon van Jacob Hendricksz. werkt bij Dirck in de pijpenmakerij (RA 47D dd.9-3-1657). Dirck komt in conflict met JORIS WRIGHT (RA 47E dd.12-7-1658). In 1661 ondertekent Dirck Andriesz. een petitie van een aantal pijpenmakers over de aanvoer van klei en het venten van pijpen uit Gouda (zie MATTHIJS CLAESZ.).

MICHIJ(S), ABRAHAM:

In 1623 wordt hij door JAN BOET voor een jaar in dienst genomen. Hij verdient 28 stuivers per week en heeft vrij wonen en slapen (NA 306-84).

MINE, zie van MEIJE, DIRCK ANDRIESZ.

MIX, ABRAHAM: getrouwt met Maijke van der Walle

In 1627 is Abraham rietmaker (Vb 106D-2vs). Door IJsmout Fransz. de Bije wordt Abraham in 1637 voor het gerecht gedaagd, hij is nu pijpenmaker (RA 47W-49). Twee maanden later vertrekt hij naar Enkhuizen.

MOEN, JAN HENDRICXZ.:gedoopt 14-8-1639 te Leiden, 1e o.tr. 27-2-1665 met Pieterella Joosten, wed. Jan Jansz. Kiecken, 2e o.tr. 16-7-1676 met Trijntge Pieters Stemaer, wed. Leendert Cramer

MORGEN, WILLEM (Tam 194,315): geb. in Engeland

Wegens het aanzetten tot diefstal wordt hij veroordeeld tot een verbanning van 5 jaar uit Holland en West-Friesland (RA 3 deel 11-200).

NES (NASH), THOMAS (Tam 198): 1e vrouw Margariet Poorter, 2e o.tr. 11-11-1628 met Margariet Stuart, wed. Simon Stuart

Waarschijnlijk heeft hij het merk **TN, soms voorzien van een kroon**, gebruikt (Lei 38). Uit een opgave van de impost op tabak (1623) blijkt dat hij ook in tabak handelt (NA 292-51). Thomas is de stiefvader van SIMON STUART en treedt ook als getuige op bij zijn huwelijk in 1640. Een buurtinventarisatie (1644) in de omgeving van het Noordeinde toont aan dat daar een Thomas woont die pijpenmaker is (NA 790-56). Dit zou echter ook THOMAS JANSZ. kunnen zijn. In 1649 getuigt de vrouw van Thomas (NA 403-115).

OELBERTS, JOCHEM JANSZ.: geb. te Hamburg, o.tr. 20-11-1665 met Rebecca Jandr. Ouderdom

PAEDTS, ROBBERT: geb. 1643? te Colchester (Engeland), 1e o.tr. 11-1-1662 met Elisabeth Matthijs, 2e o.tr. 2-5-1698 met Jannetje Matijs, wed. Jan Fransz., overl. 30-3-1715

In 1662 geeft hij als beroep pijpenmaker op. Twee jaar later verklaart Robbert dat hij met drie anderen niet aan het werk kon, omdat Louris 's-Gravensande de deur had laten dicht spijkeren (NA 1029-140). Uit de acte blijkt dat hij toen op een weefgetouw aan het werk was.

PETTERT (POTTER), CHRISTOFFEL (Tam 45): geb. te St. Marien Atin (St. Martens-Latem, België?), o.tr. 11-7-1642 met Grietgen Bleyfort (Beyfort), overl. voor 1651

NICASIUS PRATT en HENDRICK BEYFORT zijn getuigen bij de huwelijksintekening. Christoffel komt met HENDRICK BEYFORT overeen dat MATHIAS SIJLE bij hem in dienst komt als Hendrick voor de afloop van het contract zou overlijden (NA 598-61).

PHILIPSZ., PHILP: geb. ca 1605 te Aken/Leiden?, 1e o.tr. 10-7-1643 met Jannetgien Jans, 2e o.tr. 18-7-1664 met Cathalijna Jans

Ten tijde van zijn eerste huwelijk is hij lakenwerker, maar in 1664 is hij pijpenmaker van beroep. Mogelijk zijn dit twee verschillende personen.

PIETERSZ., HENDRICK: 1e huwelijk voor -10-1662 met Martijntge Jacobs, 2e o.tr. 15-3-1670 met Dirckge Dircxsz., wed. Pieter Danielsz.

Bij zijn huwelijk of doop treden als getuigen op: DIRCK SALOMONS, JACOB DIRCKSZ. van ESCH en zijn vrouw Maertgen Lamberts en Jannetje Pieters de vrouw van JOOST DANIELSZ. van ESSE

In 1672 zijn Hendrick en JACOB DIRCKSZ. van ESCH overlieden van het pijpenmakersgilde (SA II-219). Mogelijk heeft hij zijn pijpen gemerkt met de initialen **HP** (PKN 8e jrg-50).

PIETERS, JAN:

In 1702 overlijdt een kind van de pijpenmaker Jan Pieters (PD 2 dd.20-5-1702).

PIETERSZ., REYNIER: geb. te Amersfoort

In 1641 wordt hij veroordeeld, voor het herhaaldelijk stelen van kleren, tot geseling, brandmerken en een verbanning van 25 jaar uit Holland en West-Friesland (RA 3 deel 13-161). Hij heeft zijn ambacht waarschijnlijk nooit in Leiden uitgeoefend.

van der PLAET, ABRAHAM JANSZ.: geb. te Schoonhoven, o.tr. 10-3-1690 met Catharina Joris van Steenbrugge, overl. 14-2-1728

PLANCKE, JACOB: geb. te Leiden

Mogelijk heeft hij de gekroonde **IP** als merk op zijn pijpen gezet. In 1669 neemt hij de voogdij op zich over de kinderen van Pieter Pietersz. van Rensen (Vb 106G-107).

POULISZ., HUYBERT: geb. te Gouda, o.tr. 29-9-1685 met Stijntge Jans uit Gouda

PRATT, NICASIUS (Tam 45): geb. ca. 1604 in Engeland?

Nicasius is getuige bij het huwelijk van CHRISTOFFEL PETTERT. In 1643 legt hij een verklaring af op verzoek van Neeltgen Jansdr. (NA 398-51).

PIJNDER, JAN WILLEMS:

Hij is meesterknecht bij GARBRANT HENRICXZ. GERLOFF en na diens overlijden bij ANNETGEN WILLEMSDR., de vrouw van Garbrant. Volgens het testament van Annetgen erft hij in 1649 3 koperen pijpenvormen en 2 ijzeren schroeven (NA 558-19). Mogelijk heeft hij daarna zelfstandig zijn beroep uitgeoefend.

PIJPMAECKER, PIETER:

Volgens een acte uit 1617 woont hij op de Middelweg en is gedaagde van Frans Jan Fransz. uit Leiderdorp (RA 47K-250vs).

REINARDS, ADAM: geb. te Gouda

Op 2-5-1831 vestigt hij zich in Leiden (bron onbekend)

REYERS, JAN: 1e o.tr. 16-6-1634 met Maertgen Lenertsdr. de Graeff, wed. Cors Arentsz.,
2e o.tr. 18-12-1643 met Aeffgen Engelsdr., wed. Wessel Luyten

Zijn dochter MAGDALENA JANS, geboren 26-1-1636, trouwt met DANIEL de WIT(TE) en beweert in 1662 dat zij 26 jaar bij haar vader Jan het pijpenmakersvak heeft uitgeoefend (Gerechtsdagboek II-304). Uit de ondertrouwacten blijkt Jan echter respectievelijk varensgezel en fusteinwerker te zijn geweest en zijn geen aanwijzingen gevonden dat hij pijpenmaker is geweest. Mogelijk heeft hij dit ambacht als bijverdienste in praktijk gebracht.

ROMBOUTSZ., JAN: geb. te Leiden, o.tr. 23-10-1620 met Mechelijntgen Jaecques uit Ieper (België)

ROS, HENDRICK: geb. te Leiden, o.tr. 3-10-1681 met Annetge Willems

RIJCK (RIJP), HEYNDRICK WILLEMSZ.: geb. in Delft, 1e o.tr. 17-5-1668 met Lijsbeth Jans.
uit Haarlem, 2e o.tr. 4-7-1681 met Christina Pieters (Stijntje Pieters Lacka)

Heyndrick is naast pijpenmaker ook beëdigd noodhulp van de knechts op het Utrechtse Veer (SA 940 e.v.).

Bronnen:

BAR - D.H. Duco, De kleipijp in de zeventiende eeuwse Nederlanden. In: *The Archaeology of the Clay Tobacco Pipe. V Europe 2* (ed. Peter Davey), BAR 106 (ii), 1981

Bonboeken - Verkoopakten van onroerende goederen

Gor - J. van der Meulen, J.P. Brinkerink en P. von Hout, *Tabakspijpenijverheid in Gorinchem. Pijpelogische Kring Nederland*, Leiden, 1992

Lei - J. van der Meulen en H. Tupan, *De Leidse tabakspijpmakers in de 17e en 18e eeuw*.
Uitgeverij Stubeg, Hoogezand, 1980

NA - Notarieel archief

PD - Impost begraven Pro Deo

PKN - Tijdschrift van de Pijpelogische Kring Nederland

RA - Rechterlijk archief

SA - Secretarie archief

Tam - J. Tammel, *The Pilgrims and other people from the British isles in Leiden. 1576 - 1640*. Mansk-Svenska Publishing Co. Ltd, Isle of Man, England, 1989

Vb - Weeskamer, voogdenboeken.

Weesk - Weeskamerarchief

Vergeet u niet de vragenlijst in te vullen?